

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.III.45.121/2023/7.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin a tanács elnöke

Dr. Bérces Nóra előadó bíró

Dr. Kovács András bíró

Dr. Gyurán Ildikó bíró

Dr. Sugár Tamás bíró

A felperes: felperes neve

felperes címe

Tartózkodási helye: felperes tartózkodási helye

A felperes képviselője: Szellák Ügyvédi Iroda

felperesi képviselő címe

ügyintéző: dr. Szellák Norbert ügyvéd

Az alperes: ... Vármegyei Rendőr-főkapitányság

alperes címe

Az alperes képviselője: dr. Petrik-Somogyi Helga kamarai jogtanácsos

A per tárgya: szolgálati juttatás megfizetésére irányuló közszolgálati jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és határozatának száma: Fővárosi Ítéltábla
1.Kf.700.003/2023/4. számú ítélete

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma: Szegedi Törvényszék
101.K.700.526/2022/11. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 1.Kf.700.003/2023/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria a felperes és az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét peres feleként 80.290 (nyolcvanezer-kétszázkilencven) forintban, a felülvizsgálati eljárás illetékét 321.180 (háromszázhuszonegyezer-száznyolcvan) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további perorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperessel a hivatásos állomány tagjaként szolgálati viszonyban álló felperes 2021. november 12-én a ... állományába vezénylésének 2021. december 15-i hatállyal történő megszüntetését és 2021. december 16-tól a ... való áthelyezését kérte. Ugyanezen időponttól a 2022. június 30-ig terjedő időszakra illetmény nélküli szabadság engedélyezését is kérelmezte arra hivatkozással, hogy a ... kereskedelmi televízió csatorna az ... című sportvetélkedő műsor ... évadjának szereplői közé meghívta.

[2] Miután az alperes vezetője az illetmény nélküli szabadság igénybevételét nem engedélyezte, a felperes 2021. december 2-án belépett a ... politikai pártba. A párttagságra figyelemmel a ... főigazgatója 2021. december 9-én a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának hivatásos szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 110. § (2) bekezdésének megfelelően – a Hszt. 82. § (1) bekezdés c) pontjára, valamint 108. § (1) és (3) bekezdésére is figyelemmel – az összeférhetlenség megszüntetésére szólította fel a felperest.

[3] A belügyminiszter a felperes ... állományába történő vezénylését 2021. december 15-i hatállyal megszüntette, majd az alperes vezetője a felperest 2021. december 16-i hatállyal a vezénylést megelőző utolsó szolgálati helyére és beosztásába nevezte ki. A felperes a vezénylés megszüntetését követően a szolgálatát nem kezdte meg, mivel 2021. december 16. és 2021. december 31. között egészségügyi szabadságon volt, majd 2022. január 10-ig az időarányos évi rendes szabadságát vette igénybe. A szabadság engedélyezése iránti kérelmében tartózkodási helyeként a ... tüntette fel, ahová 2021. december 23-án utazott ki.

[4] Az alperes vezetője 2021. december 16-án a felperes szolgálaton kívüli magatartása – politikai párttagság létesítése – miatt méltatlansági eljárást rendelt el, 2021. december 30-án pedig a keresőképtelenség időtartama alatti magatartásával – külföldre utazásával – kapcsolatosan fegyelmi eljárást is indított a felperessel szemben, majd mindkét eljárást felfüggesztette a felperes tartós távollétének idejére.

[5] Tekintettel arra, hogy a felperes a rendelkezésére álló határidőn belül nem szüntette meg az összeférhetlenséget, az Országos Rendőr-főkapitányság vezetője a 2022. január 12-én kelt állományparancsával megállapította, hogy a felperes szolgálati viszonya a törvény erejénél fogva 2022. január 10-én megszűnt a Hszt. 82. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése szerint.

[6] Az alperes vezetője a felperes szolgálati viszonyának megszüntetésére figyelemmel mind a fegyelmi, mind a méltatlansági eljárást megszüntette a Hszt. 210. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a Hszt. 223. § (4) bekezdés d) pontjára hivatkozással, egyidejűleg tájékoztatta a felperest arról is, hogy nem vált jogosulttá a fegyveres és a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálat elismerése céljából megállapított szolgálati juttatásról szóló 712/2021. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 3. § (1) bekezdése szerinti szolgálati juttatásra.

[7] A felperes szolgálati juttatás kifizetése iránti szolgálati panaszát az Országos Rendőr-főkapitányság vezetője elutasította.

A felperes keresete és az alperes védírata

[8] A felperes keresetében 3.211.800 forint szolgálati juttatás és kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[9] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte, mivel álláspontja szerint a felperessel szemben a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdésében meghatározott korlátozó ok fennáll; a jogalkotó azokat kívánta juttatásban részesíteni, akiknek nem saját felróható magatartása miatt szűnt meg a jogviszonya.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

[10] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította a Korm. rendelet 3. § (1)-(4) bekezdéseire, 6. § (1) bekezdés c) pontjára, (3) bekezdésére, valamint a Hszt. 4. § (1) bekezdésére, 82. § (1) bekezdés c) pontjára, 108. § (1) bekezdésére, továbbá Magyarország Alaptörvényének 46. cikk (5) bekezdésére és 28. cikkére hivatkozással.

[11] A Korm. rendelet 6. § (3) bekezdését értelmezve megállapította, hogy az abban rögzített kifizetést kizáró ok áll fenn, mivel a fegyelmi eljárás és a méltatlansági eljárás a felperes jogviszonyának megszűnése miatt zárult le. A szolgálati juttatás kifizetése szempontjából nincs annak jelentősége, hogy a felperes szolgálati viszonya nem a fegyelmi vagy a méltatlansági eljárás eredményeként szűnt meg. A méltatlansági eljárás kétséget kizáróan a felperes jogviszonyának felmentéssel történő megszüntetésével zárult volna a Hszt. 86. § (2) bekezdés d) pontja alapján, figyelemmel arra, hogy szolgálaton kívül a felperes olyan cselekményt követett el a politikai párttagság létesítésével, amely a rendvédelmi szerv működésébe vetett közbizalmat súlyosan veszélyeztette, és emiatt nem volt elvárható a szolgálati viszony fenntartása. A perrel érintett időszakban a Hszt. 80. § (2) bekezdés b) pontja szerinti lemondással nem volt megszüntethető a jogviszony a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó egyes belügyi és közigazgatási tárgyú szabályokról, valamint a veszélyhelyzettel összefüggő egyes intézkedésekről szóló 570/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet 2. §-a alapján, ezért a felperes rendeltetésellenesen, az összeférhetetlenségi ok szándékos előidézésével érte azt el, hogy szolgálati viszonya mégis megszűnjön. A Korm. rendelet 4. § a) pontjából, valamint 6. § (3) bekezdésének utolsó mondatából még nem következne, hogy a hivatásos szolgálatot ellátó személy nem jogosult a szolgálati juttatás kifizetésére, ha a kifizetéskor már nem áll fenn a jogviszonya, azonban az Alaptörvény 28. cikke szerinti közjónak és erkölcsös célnak az felel meg, hogy az a hivatásos szolgálatot ellátó személy ne legyen jogosult a szolgálati juttatás kifizetésére, akinek a szolgálati viszonya a méltatlansági eljárás alapjául szolgáló ok miatt szűnt meg.

[12] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 3.211.800 forint összegű szolgálati juttatást és annak a 2022. január 26-tól járó késedelmi kamatát.

[13] A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a Korm. rendelet 2021. december 31-i hatályba lépésekor a felperessel szemben fegyelmi és méltatlansági eljárások voltak folyamatban, azonban a felperes jogviszonya 2022. január 10-én ezen eljárásoktól

függetlenül, a törvény erejénél fogva szűnt meg, ami a szolgálati juttatás kifizetésének elmaradását a további feltételek megvalósulásának hiányában nem eredményezte.

[14] A szolgálati juttatásra való jogosultság megállapítása körében a jogalkotó nem biztosított mérlegelési lehetőséget sem a munkáltató, sem a bíróság számára, ezért kizárólag a Korm. rendelet szövegének értelmezéséből kellett kiindulni, amelyből egyértelműen arra lehet következtetni, hogy a jogalkotó a hivatásos szolgálatot ellátó személyt abban az esetben kívánta kizárni a szolgálati juttatásból, ha a jogviszonyának megszüntetésére fegyelmi vagy méltatlansági eljárás eredményeképpen került sor. A felperes jogviszonya a törvény erejénél fogva szűnt meg, fegyelmi büntetés vagy fenyegetés hatálya alatt – ezen eljárások megszüntetése folytán – nem állt, ezért kifizetést korlátozó feltétel az esetében nem volt megállapítható, így a szolgálati juttatásra jogosulttá vált.

[15] A másodfokú bíróság nem fogadta el az elsőfokú bíróság rendeltetésselenes joggyakorlással, illetve joggal való visszaélés tilalmával kapcsolatos, a jogvita keretein túlmutató levezetését sem. Az elsőfokú bíróság a perben felmerült jogkérdés elbírálása során tévesen mérlegelt, döntését a felperes felróható magatartására tévesen alapította, a méltatlansági ok fennálltát nem is vizsgálhatta volna, a felperes felróható magatartásának értékelésébe szükségtelenül bocsátkozott.

[16] Az alperest megillető perköltség eltúlzott mértékével kapcsolatos fellebbezési kérelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi álláspontja miatt nem foglalkozott.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új határozat hozatalára utasítását, valamint a felperes perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet megalapozatlan és sérti a Korm. rendelet 5-6. §-aiban foglaltakat, ellentétes Magyarország Alaptörvénye 28. cikkével, továbbá a Hszt. 3-4. §-aiban foglaltakkal.

[18] Az alperes álláspontja szerint a Korm. rendelet 6. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott korlátozó ok a felperes vonatkozásában fennállt, ezért a szolgálati juttatást a 6. § (3) bekezdésére figyelemmel kifizetni nem lehetett. A folyamatban volt fegyelmi és méltatlansági eljárások a felperes jogviszonyának megszűnésével zárultak, amely esetre érvényesült a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdése. Erre utal az is, hogy a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdésének utolsó mondata értelmében a korlátozó ok megszűnését követően a juttatást a következő havi illetménnyel együtt kellene kifizetni, ami feltételezi, hogy az érintett még jogviszonyban áll.

[19] Ezen felül a Korm. rendelet azokat kívánta juttatásban részesíteni, akiknek nem a saját hibája, nem a saját felróható magatartása miatt szűnt meg a jogviszonya, azokat viszont nem, akik már a lemondási idejüket vagy felmentési idejüket töltötték 2021. december 31-én. Bár a felperes szolgálati viszonya 2021. december 31-ét követően a törvény erejénél fogva szűnt meg, annak kiváltó oka a felperes saját elhatározása volt. Az összeférhetetlenség megszüntetésére biztosított 30 nap mintegy „lemondási időként” funkcionált, a 30 nap elteltével pedig a jogviszony a törvény erejénél fogva automatikusan megszűnt. Az elsőfokú bíróság ennek kapcsán helyesen vette figyelembe az Alaptörvény 28. cikkét, valamint a Hszt. szerinti rendeltetésszerű joggyakorlás elvét. A Korm. rendelet rendelkezéseit helyesen értelmezni csak ezen általános jogelvek együttes figyelembevételével lehet. Hivatkozott az

Alkotmánybíróság 3431/2022. (X. 21.) AB végzésének, valamint 3002/2023. (I. 30.) AB végzésének indoklására.

[20] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet „helybenhagyását”, valamint a felperes „felülvizsgálati kérelmének elutasítását”, továbbá az alperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Kiemelte, hogy a Korm. rendelet nem ad mérlegelési lehetőséget, ezért a jogszabály szövegének értelmezéséből lehet és kell kiindulni. Ebből megállapíthatóan a jogalkotó a hivatásos szolgálatot ellátó személyt abban az esetben kívánta kizárni a szolgálati juttatásból, ha a jogviszonyának megszüntetésére fegyelmi vagy méltatlansági eljárás eredményeképpen került sor. A felperes jogviszonya a törvény erejénél fogva szűnt meg, fegyelmi büntetés vagy fenytetés hatálya alatt nem állt, ezért kifizetést korlátozó feltétel esetében nem állt fenn. A felperes hivatkozott a Kúria Kfv.IV.37.484/2023/2. számú döntésére, valamint a 7/2023. jogegységi határozatára is.

A Kúria döntése és jogi indokai

[21] A felülvizsgálati kérelem megalapozott az alábbiak szerint.

[22] A Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között eljárva azt vizsgálta, hogy a felperes vonatkozásában fennállt-e a Korm. rendelet 6. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott korlátozó ok, és amennyiben igen, annak megszűnését követően merült-e fel olyan, a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdésében meghatározott körülmény, amely miatt a szolgálati juttatás kifizetésére nem kerülhetett sor.

[23] A Korm. rendelet 6. § (1) bekezdés c) pontja úgy rendelkezik, hogy az a hivatásos szolgálatot ellátó személy, akivel szemben 2021. december 31. napján büntetőeljárás, fegyelmi eljárás, vagy méltatlansági eljárás van folyamatban, jogosult a szolgálati juttatásra, de részére a szolgálati juttatás kifizetésére csak a korlátozó ok megszűnését követően – a (2)–(4) bekezdésben meghatározottak szerint – kerül sor.

[24] A Korm. rendelet 6. § (3) bekezdése értelmében az (1) bekezdés b) és c) pontja esetén a szolgálati juttatást abban az esetben kell kifizetni, ha a büntetőeljárás, a fegyelmi eljárás vagy a méltatlansági eljárás nem a hivatásos szolgálatot ellátó személy jogviszonyának megszűnésével zárult, azzal, hogy a kifizetésre akkor kerülhet sor, ha a hivatásos szolgálatot ellátó személy nem áll fegyelmi büntetés vagy fenytetés hatálya alatt. Ebben az esetben a szolgálati juttatást a korlátozó ok megszűnését követő hónapra járó illetménnyel együtt kell kifizetni, és a szolgálati juttatás alapját a 2021. december 31. napján érvényes illetményből, a 7. §-ban foglaltak alapján kell számítani.

[25] Peradat, hogy a felperessel szemben 2021. december 16-án méltatlansági eljárás, 2021. december 30-án pedig fegyelmi eljárás indult, mely eljárások 2021. december 31-én – bár felfüggesztve, de – folyamatban voltak. A felperes szolgálati viszonya 2022. január 10-én a törvény erejénél fogva megszűnt, mivel a felperes a politikai párttagságából eredő összeférhetetlenség megszüntetését elmulasztotta. Az alperes a méltatlansági eljárást a Hszt. 223. § (4) bekezdés d) pontja alapján, a fegyelmi eljárást pedig a Hszt. 210. § (1) bekezdés e) pontja alapján azon okból szüntette meg, hogy az eljárás alá vont szolgálati viszonya megszűnt.

[26] Megállapítható tehát, hogy a felperes szolgálati viszonya 2021. december 31-én fennállt, erre tekintettel a Korm. rendelet 4. § a) pontja alapján a szolgálati juttatásra jogosulttá vált, mivel a Korm. rendelet 5. § és 12. § szerinti kivételek esetében nem álltak fenn. Ugyanakkor juttatás kifizetését korlátozó ok – a 2021. december 31. napján folyamatban volt méltatlansági és fegyelmi eljárás – megléte miatt részére a szolgálati juttatás kifizetésére csak ezen eljárások megszűnését követően kerülhetett volna sor a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint. Ez azt jelentette, hogy a szolgálati juttatást a felperes részére abban az esetben kellett volna kifizetni, ha a méltatlansági eljárás vagy a fegyelmi eljárás nem a jogviszonyának megszűnésével zárul, akként, hogy a felperes nem áll fegyelmi büntetés vagy fenyítés hatálya alatt sem.

[27] A perbeli esetben a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés első mondatát kellett értelmezni, azaz azt, hogy miként kell értékelni, ha a felperessel szemben folyamatban volt méltatlansági és fegyelmi eljárás nem érdemi döntéssel zárul, azaz nem a méltatlansági, illetve fegyelmi eljárás eredményeképp szűnik meg a szolgálati viszony, hanem attól függetlenül, más okból; lehet-e ezt akként értelmezni, hogy a szolgálati juttatás kifizetését korlátozó eljárások a jogviszony megszűnésével zárultak.

[28] Ezzel összefüggésben arra mutat rá a Kúria, hogy a Hszt. IX. fejezetében elhelyezett 48. pontja sorolja fel a szolgálati viszony megszűnésének lehetséges módjait, amely a szolgálati viszony megszűnésének [Hszt. 80. § (1) bekezdés a-g) pontok] és megszüntetésének [Hszt. 80. § (2) bekezdés a-i) pontok] eseteit egyaránt tartalmazza. A felperes szolgálati viszonya a Hszt. 80. § (1) bekezdés c) pontja alapján – a törvény erejénél fogva – megszűnt, és ennek következménye volt, hogy a Hszt. 223. § (4) bekezdés d) pontja alapján, illetve a Hszt. 210. § (1) bekezdés e) pontja alapján a méltatlansági és a fegyelmi eljárást is meg kellett szüntetni. A jogviszony megszűnése és az eljárások megszüntetése között szoros oksági kapcsolat van, így abból, hogy a felperes ellen indult méltatlansági és fegyelmi eljárást az alperes vezetője azért szüntette meg, mert a felperes szolgálati viszonya a törvény erejénél fogva megszűnt, okszerűen vonható le az a következtetés, hogy a felperes ellen indult méltatlansági és fegyelmi eljárás a felperes jogviszonya megszűnésével zárult.

[29] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a szolgálati juttatás kifizetése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a szolgálati viszony megszűnése nem a méltatlansági, illetve fegyelmi eljárás eredménye volt, mivel a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdése ilyen további előírást nem tartalmaz. A Korm. rendelet 6. § (3) bekezdése mindössze annyit követel meg a kifizetés teljesíthetőségéhez, hogy maga a méltatlansági vagy a fegyelmi eljárás ne a jogviszony megszűnésével fejeződjön be, de nem részletezi, hogy a jogviszony megszűnése mi miatt – a megindított eljárások következtében, vagy más okból – következhet be. Azt helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a jogvita eldöntése szempontjából annak vizsgálata, hogy a felperes magatartása felróható volt-e szükségtelen, a Korm. rendelet 6. §-ából ezen többletkövetelmény nem vezethető le.

[30] Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság a Korm. rendelet fenti szabályait tévesen értelmezte, a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezte és az ügyben eljárt másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[31] A megismételt eljárásban a másodfokú bíróságnak a felperes által benyújtott fellebbezést a fentebb kifejtett jogértelmezés alapján kell elbírálnia.

A döntés elvi tartalma

[32] *Ha a méltatlansági és fegyelmi eljárást azért szüntette meg az alperes, mert a felperes szolgálati viszonya a törvény erejénél fogva megszűnt, úgy kell tekinteni, hogy a felperes ellen indult méltatlansági és fegyelmi eljárás a jogviszony megszűnésével zárult.*

Záró rész

[33] A peres felek felülvizsgálati eljárási költségét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdése és 4. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg azzal, hogy e költségek viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt a Kp. 115. § (2) bekezdése és 110. § (3) bekezdése alapján.

[34] A felülvizsgálati eljárás illetékének összegét a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdésének, 45/A. § (2) bekezdésének, valamint 50. § (1) bekezdésének megfelelően állapította meg, amelynek viseléséről szintén az új határozatot hozó bíróságnak kell döntenie.

[35] A Kúria végzése elleni további perorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el [Kp. 115. § (2) bekezdése, 99. § (3) bekezdése, 77. § (1) bekezdése].

Budapest, 2024. január 17.

Dr. Farkas Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Bérces Nóra s.k. előadó bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Gyurán Ildikó s.k. bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő